

## POSTANOWIENIE

11 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 11 lipca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W. K.

z udziałem T. K.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy i uczestniczki

od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie

z 24 października 2022 r., II Ca 1426/21,

- 1. odmawia przyjęcia do rozpoznania obu skarg kasacyjnych,**
- 2. stwierdza, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

## UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. K. oraz uczestniczka T. K. wnieśli skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie uwzględniającego jedynie w części apelacje wnioskodawcy i uczestniczki oraz oddalającego te apelacje w pozostałym zakresie.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Wnioskodawca jako pierwszą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał oczywistą zasadność skargi. Przedstawił przy tym ogólny wywód, w którym stwierdził, że zaskarżone orzeczenie „w sposób oczywisty

narusza przepisy prawa materialnego w zakresie wskazanym powyżej [w ramach zarzutów skargi – dop.], jak również przepisy postępowania, w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia” – bez przywołania jednak konkretnych regulacji oraz bez przedstawienia argumentów merytorycznych wspierających tezę o „niesłuszności” orzeczenia (określanego w skardze kasacyjnej mianem wyroku).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Wywód wnioskodawcy wymaganiom tym nie odpowiada. Skarżący ograniczył się do wyrażenia niezadowolenia z treści rozstrzygnięcia i ogólnego odwołania do zarzutów skargi. Nie przedstawił natomiast argumentacji wymaganej przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., zdolnej do przekonania o "oczywistej" zasadności skargi. Samo nawiązanie do treści zarzutów („w zakresie wskazanym powyżej”) sprawia, że ocena wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie byłaby możliwa bez jednoczesnej analizy podstaw skargi, co na obecnym etapie postępowania jest niedopuszczalne (zob. postanowienie SN z 18 maja 2018 r., IV CSK 612/17).

Wobec powyższego, w świetle nieprzedstawienia przez wnioskodawcę konkretnej argumentacji mającej świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, za wystarczającą należy uznać konstatację, że analiza treści tego

pisma, dokonana w zestawieniu z motywami zaskarżonego postanowienia, nie prowadzi do wniosku, by w sprawie zachodziła przyczyna kasacyjna unormowana w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca wskazał także występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które ujął w formę pytania o to, „czy Sąd orzekający związany jest stanowiskiem strony co do wysokości kursu dolara, które bez wiedzy i zgody wnioskodawcy uczestniczka [...] roztrwonila, na dzień zgłoszenia wniosku o odszkodowanie, tj. na dzień 21 września 2018r. czy też związany jest wskazaną we wniosku o odszkodowanie, sumą wypłaconych dewiz, a ich przeliczenie na złotówki, w myśl zasad działania z urzędu w zakresie ustalania składu i wartości majątku wspólnego Sąd ma obowiązek określić według kursu NBP z dnia 16 lipca 2021r., tj. z chwili zamknięcia rozprawy wyliczając odszkodowanie zasądzone od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy?”.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecnictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (zob. postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej

sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Pytanie sformułowane przez wnioskodawcę w sposób oczywisty nie spełnia opisanych wyżej wymagań. Nie jest to bowiem w istocie zagadnienie prawne o charakterze uniwersalnym, lecz partykularne pytanie o prawidłowość oceny prawnej jednego z aspektów sprawy rozpoznanej przez Sąd drugiej instancji. Nie ma ono waloru ogólnego; nie wyjaśniono także, dlaczego miałyby ono stwarzać problemy na tle oceny jurydycznej, oraz – w jaki sposób określony kierunek rozstrzygnięcia tej kwestii miałyby przekładać się na wynik niniejszego postępowania.

Z tych względów nie zachodziły podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej wnioskodawcy do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Jedynie na marginesie należy dodać, że zagadnienie to nie występowało w sprawie. Kwestia uznania się przez sąd za związany stanowiskiem wnioskodawcy co do przeliczenia kwot USD według określonego kursu walutowego była bowiem bezprzedmiotowa wobec bezzasadności roszczenia odszkodowawczego.

Uczestniczka z kolei jako jedyną przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała oczywistą zasadność skargi. Podniosła przy tym, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza art. 415 k.c. w zw. z art. 45 k.r.o., gdyż w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, iż w wypadku nieuzasadnionego wyzbycia się składnika majątku wspólnego i tym samym wyrządzenia drugiemu małżonkowi szkody, poszkodowanemu należy się odszkodowanie w wysokości połowy wartości wydatkowanych w sposób nieuzasadniony środków. Skarżąca powiązała to stanowisko z ustalonym w sprawie faktem wydatkowania przez wnioskodawcę znacznych środków stanowiących

majątek wspólny „na własne potrzeby niebędące usprawiedliwionymi, bez zgody uczestniczki”.

Wyżej wyłożono już, na czym polega oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Stan taki nie zachodzi w sprawie. Skarżąca pomija bowiem, że Sąd Okręgowy nie ustalił ani nie ocenił, by wnioskodawca wydawał wzmiankowane środki w sposób nieusprawiedliwiony, prowadzący do „nieuzasadnionego wyzbycia się składnika majątku wspólnego”, jak to określono w skardze kasacyjnej. Skarżąca konstruuje więc swoje wywody w sposób wyraźnie sprzeczny z ustaleniami Sądu oraz precyzyjnie, klarownie wyłożoną przezeń oceną prawną. Jej wywód nakierowany jest przy tym na wykazanie, że współmałżonkowi osoby, która trwoni majątek wspólny, przysługuje roszczenie odszkodowawcze (czego Sąd Okręgowy nie neguje), a nie na zwalczanie rzeczywistej przyczyny oddalenia apelacji uczestniczki, to jest uznania, że *in casu* w ogóle nie zaszedł przypadek marnotrawienia majątku, natomiast wysokie wydatki wnioskodawcy były uzasadnione w świetle poziomu życia obojga małżonków.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów obu skarg kasacyjnych nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tych skarg do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[a!]